

OPTIMISTINIS POETAS

AL. BARONAS, Cicero, III.

Šiandien, po daugelio metų, kada jau pasikeitė mūsų veidai, galvosena ir skonis, miela paimti į rankas senesnius žurnalus ar literatūrinius veikalus. Tokių dvidešimt ar trisdešimt metų senumo kūrinių tremtyje ne tiek daug ir todėl kiekviena pakartota knyga yra dar įdomesnė, nes iš jų galima suprasti kiek toli buvo pažengusi, viena ar kita kryptimi, lietuvių literatūra bei kitoks menas.

Neseniai išėjęs P. Babicko eilėraščių rinkinys *Dramblio kojos*, kaip tik ir leidžia susipažinti su eilėraščių, kurie rašyti beveik prieš trisdešimt metų. Tiesa, paskutinis rinkinio skyrius — Svetimaj padangėj — yra rašytas prieš dešimtmetį, tačiau jis ir netoks įdomus, kadangi ličiamos temos nėra nei originalios, nei per daug jose poezijos. Tremtis, būdama bloga motina daugeliui, bent ištrėmimo pradžioje, įkvėpė tėvynės ilgesį ir visi pasidarė poetais. Poetai, kalbėdami apie tėvynės ilgesį, dažnai išsireiškė tokiais žodžiais, kokiais tėvynės ilgesį išreiškia ir eiliniai tremtiniai. To, žinoma, mūsų poetas išvengė, nors pavadinimas reiškia nebeoriginalumą, kadangi tremtyje jau turėjome ir Svetimus kalnus, ir Svetimą duoną, ir Po svetimu dangumi, ir dar visą eilę svetimų. Taigi su didesniu smalsumu skaitome pirmuosius *Dramblio kojų* skyrius; Geltona juoda ir Žmogaus remontas.

Poilsio poezija

Anais metais, pirmame nepriklausomos Lietuvos dešimtmetyje ir truputį vėliau, kiek teko pastebėti iš nutvėrę leidinių, daugelis poetų bandė būti moderniški, primindami, kad civilizacija yra tikrojo žmogaus priešas. Tokių eilėraščių yra daugiausia šio leidinio pirmajam skyriuje. Tie eilėraščiai ilgoki, trumpos poemėlės, parašyti grakščiai, įdomiai, ir tuo laiku, reikia manyti, labai moderniai. Jie ir šiandien mieliai paskaitomi, nuotaikingi ir optimistiški. Nors ir rašoma, kaip ir kitų poetų, apie miestą, tačiau nėra verkšlenimo, ir tai gerai nutelkia. Jeigu tektų kalbėti apie tai, kiek yra poezijos tuose eilėraščiuose tektų ilgokai pagaltoti. Tikrosios poezijos, kaip mes ją suprantame, ne įmantriu sakiniu ir formų pasakojimu, mes ir pasigestume. Tačiau, atrodo, poetas tada, dar prieš trisdešimt metų, to ir neįsivaizdavo. Jam buvo svarbu giedrai, originaliai ir vaizdingai išsireikšti. Tai jam pavyko. Jeigu kalbame, kad laikas yra tikrasis vertintojas, negalėtume pasakyti, kad P. Babicko poezija jis nušlavė užmarštin, nes ji šiandien iš naujo pristatyta yra įdomi, gi keltos eilėraščių, kaip *Dramblio kojos* buvo ir skaitančios visuomenės neužmiršti.

"Geltona ir juoda" skyriuje randame visą eilę eilėraščių, ličiančių išimtinai tik miestą-kas temas. Įdomiausias iš jų yra apie dramblio kojas. Eilėraščiai, kaip *Auto poema*, *Ekspresas*, 505-tas, *Jūreiviai* nuotaikingi, mieliai skaitomi, tačiau nemanome kad juose daug poezijos. Pvz.:

Tik-tik, tik-tik, tik-tik,
Tik-tik tik-tik,
Tik-tik...

Jau 50.

Jau 600.

Jau 6000!

Jau šeši tūkstančiai "tik-tik"

/nedrąsiai nuskambėjo...

Audra tlio. Nuslinko debesys,

/sušvito mėnuo:

hangos vis dar užė...

Pažvelgiau pro langelį —

tylu... Tuščias pliažas...

Žmonės, kaip automobiliai, pa-

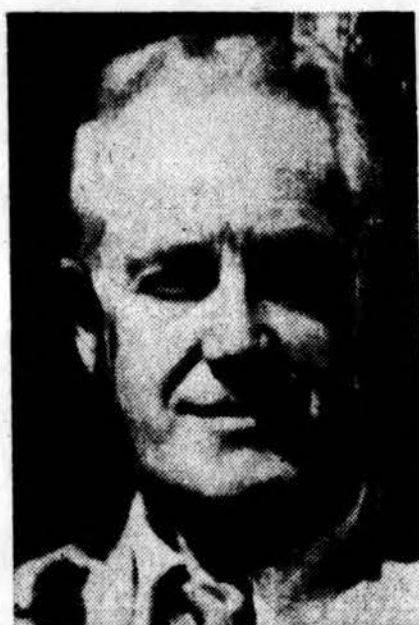
/eislėpė garažuos.

Gyvenimas. Ponai kortuoja, po-
/nios tikriausiai dažos,
O aš, panelė, sargybinio bude-
/lėj!..
Gyvenimas! (psl. 30)

Panašų originalių posmų yra daug, gali pavydėti jų ir šiandien bandą taip rašyti, kaip P. Babickas prieš ketvirtį šimtmečio, tačiau tai yra poilsio poezija, kurios turi visi vakariečiai. Žinoma, tokia poezija reikalauja ir jai taikytinas kitoks mastas.

Žmogaus remontas

Originaliai, pagaunantys ir intriguojantys skamba ir antrasis skyrius, arba tikrai originaliai skambėjo prieš 25 metus. Ir čia daugiau miestiška arba andantiška poezija, poilsio poezija, ne estetinė, bet praktinė, o vietomis ne tik optimistinė, bet jau daugiau humoristinė. Štai skaitome eilėraščių *Žmo-*

Petras Babickas

gaus remontas pirmąjį posmą:

Nuosavą namą dažnai savininkas
/kas apžiūri,
Kožnas gyvulis pavasarį serias,
O mes — vis užgulti, pergedę,
/paniūrę,
lyg būtum grįžę iš akušerės.
(psl. 65)

Tačiau miela, kad ir šiame skyriuje autorius giedras, nuotaikingas, pilnas nepiktos ironijos. Nežiūrint turinio, matyti, kad autorius moka valdyti poetines priemones ir rasti tinkamą žodį ir tam žodžiui vietą. Tų abiejų skyrų giedrumas daugiausia ir žavi skaitytoją.

Po dvidešimt metų

Nors ir giedrai, tačiau jau visai kita gaida, skamba paskutinis skyrius. Čia eilėraščiai rašyti tremtyje, daugiausia Brazilijoje. Mokėjimas neverkšlenti poetą išgelbėjo nuo buvusio mūsų periodiką užplūdusio tėvynės standartinio ilgesio apsisveikimo ir nusakymų. Nors vietomis tie patriotiški pasisakymai pas P. Babicką labai jau proziški, bet geriau proza negu sentimentali ir neoriginali poezija. Tokių pavyzdžių apšėdai ir tie pavyzdžiai gerina visą tą patriotinę poeziją, nežiūrint ar ta patriotika graso priešui mirtimi, ar žadina viltį.

Trečiame skyriuje daugiau patriotikos bei pagal laiko dvasią parašytų eilėraščių, tačiau ankstyvasis Babickas tematikos atžvilgiu ir čia užtinkamas. Ir tie eilėraščiai yra vieni iš geresnių, kaip pavyzdžiui eilėraščių *Klajonui sūnui*. Yra ir labai grakščių patriotinių posmų kaip ir šis:

Sypsodama saulė per taką
Gaivių ir sodrių spindulių
Upeliui kažinka pasako
Ir juokias tarp lapų žalių.
(psl. 95)

Tačiau cituotas posmelis "nebėra" Babicko, jeigu reikėtų spėti, ji daugelis priskirtų kitam poetui.

Dramblio kojos knyga vertin-

Petras Babickas

KALVIS IR ŽIEDAS

... gyveno kalvis.
Jis nukalė savo mergelei žiedą.
— Tai pasaka. Kodėl tau ašaros rieda?

... jis buvo jaunas, gražus,
skaistus, kaip rugiapjūtė.
Jis ją labai labai mylėjo...
— Neverk, kvailute!

... paskum visa praėjo, jiedu išsiskyrė...
Dažnai dažnai abu savo meilę minėjo.

Nūn kalvis pasenęs,
sulinkęs, surūkęs, kaip kaminas...
Ir kur jo kaltas žiedas, niekas nepamena.

Jurbarkas, 1927

KLAJONUI SŪNUI

Klausyk, šunie! Ar tau ne gėda,
Kodėl tu prie manęs eini?...
Gal netekai turtingo dėdės
Ir jau šiam parke gyveni?

Jei taip, tai duok paspausti koją,
Nuo šiol keliausime abu,
O jau tenai — šalį artojų
Tau vargo su manim nebus.

Čionai mes — akmenys prie kelio,
Užgaut kiekvienas gali mus:
Piemuo, bizičius ar vaikelis
Ir šiaip pilietis neblavus.

Nenusimink, ateis dar dienos
Visiems šunims, o gal ir man, —
Būdoj miegosi, aš — ant šieno,
Kai grįšim tėviškės naman.

Buenos Aires, 1947

MIELAS BIČIULI

Mielas bičiuli... Nurink. Nepatogu:
Skundų galiūnams nereikia.
Kęsk, jei tvarte šaltam, kiauru stogu,
Dirbančių gyvulių laiko.

Nūn jie, išniekinę mūsų tėvynę,
Kojomis trypia jos širdį, —
Liaukis... Juk skundų ir ašarų tavo
Niekas nemato, negirdi.

Visa iš mūsų pagrobė, dar ima
Sielą ir badmirį kūną...
Niekis, bičiuli, tėvynės arimuos
Pergalės trenks dar perkūnas.

Vieną žinok: Juk nebus taip per amžius,
Trauksime greit sutartinę, —
Sąskaitos mūsų jau rankoj Praamžiaus, —
Juoksimės mes paskutiniai!

Sao Paulo, 1947.

tina, kaip įdomi, giedri ir optimistiška, nenuodijanti skaitytojų nuolatiniems ašaroms, kad ten pat tėvynės sodai, obuoliai ar lino žiedas. Ji greičiau kovinga, o tokios daugiau reikia, negu skundo. Nuolatinis entuziazmas ir posmai artėja ligi humoro verčia priskirti šį, arba tikrai šios rinkinius, prie poilsio poezijos žanro ir kaip toks šis rinkinys ir vertintinas. Be abejo pozityviai.

P. Babickas, *Dramblio kojos*, eilėraščiai. 118 psl. 1957 m. Išleido Tėviškė. Viršelis ir iliustracijos Vl. Vijeikio. Kaina neapžymėta.

Br. Murlinas

Pirmasis sniegas

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Koncertavo Iz. Vasyliūnas.** Š. m. lapkričio 3 d. Methuen, Mass., Memorial Music Hall koncertavo smuikininkas Iz. Vasyliūnas savo sūnaus Vytenio fortepionu palydimas. Tai buvo jų trečiasis metinis koncertas šioje salėje. Programą sudarė trys sonatos: L. v. Beethoveno sonata A major No. 1, K. V. Banaicio sonata D minor ir E. Griego sonata C minor.

Kiekviena šiame koncerte atlikta sonata yra skirtingų epochų ir skirtingų stilių, ką smuikininkas gerai suprato ir tinkamai išreiškė. Atliekant didelius veikalus, šiuo atveju sonatas, solistui yra pavojaus sukaupti veikala, pasimesti detalės, tačiau Vasyliūnas įtikinančiai įdėta detales, tuo pateikdamas klausytojui veikala kaip vienyli kompleksą.

Klausytojams, kurių daugelis buvo lietuviai, įdomiausia buvo išgirsti K. V. Banaicio sonatą. Šis veikalas tikrai mielas čia nenaudoja autentiškų liaudies dainų melodijų, tačiau veikalas visa savo esme yra lietuviškai liaudiško pobūdžio.

Vasyliūnas ir šiuo koncertu pasirodė pilnai subrendęs temperamentingas menininkas, tačiau jo sūnui Vytenui, kaip pianistui, kartais stigo vidinės platumos, kad būtų lygi partneris smuikininkui. Bet gi dažniausiai taip būna, kad menininkas eina paskui fizinę techniką, o Vytenis daro žymią pažangą fortepiono technikoje.

Abu menininkus publika, kurios didelė dauguma buvo iš Bostono, labai šiltai priėmė.

— J. Galdelis

● **Lietuvių choro sukaiktis.** Spalio 12 d. Lietuvių Katalikų bendruomenės choras, Brazilijoje, šventė savo 20 metų gyvavimo sukaiktį. Tą dieną buvo surengtas Vila Zelinoje iškilmingas vakaras su koncertine dalimi. Prieš pradėdant meninę programą, choro pirmininkas P. Šimonis nupasakojo vakaro dalyviams choro kūrimosi bei gyvavimo istoriją. Pirmuoju chorvedžiu buvo Feliksas Girdušas, paskui Juozas Stankūnas, Aleksas Ambrozaitis, inž. Jonas Antanaitis, Juozas Strolia ir dabartinis metu vėl Feliksas Girdušas. Choro globėju nuo pat pradžių iki dabar yra klebonas Pijus Ragažinskas. Choras per tą visą laiką yra daug kartų pasirodęs įvairiose miestuose svetimiesiems, yra giedojęs brazilų bažnyčiose ir nekartą pasirodęs televizijoje. Tai yra stipri kultūrinė pajėga. Šio sukaiktuvinio vakaro programą atliko pats choras, darniai įsijausdamas į dainos turinį bei melodiją, sudainavęs kelias dainas. Paskui pasirodė solistai: Kazimieras Ambrozavičius, Henrieta Ehlers ir Vaclovas Laurinaitis. Jie visi dainavo įspūdingai. Po to pasirodė atžalynas, būtent, M. Jonavičiūtė, H. Vorosilaitė, E. Lukoševičiūtė, A. Černiauskaitė, E. Kučinskaitė ir St. Lukoševičiūtė, sudainavusios švelniais balsais porą dainelių, pritarant planui Irenai Adomavičiūtei. O į galą pasirodė jaunos akordeonistės Irena Adomavičiūtė, J. Paukštytė ir R. Tubelytė, išpildžiusios keletą brazilškos ir lietuviškos muzikos gabalėlių. Bendras koncerto įspūdis labai geras. Choristai buvo gerokai pasirušė, o maestro F. Girdušas, visą savo širdį ir jėgas atidavęs šiam chorui, susilaukė karštų sveikinimų.

● **Dr. J. Bičiūnas, gyvenęs Romoje, paruošė italų kalba studiją apie juridinę Katalikų Bažnyčios padėtį Rusijos imperijino žiedas.** Ji greičiau kovinga, o tokios daugiau reikia, negu skundo. Nuolatinis entuziazmas ir posmai artėja ligi humoro verčia priskirti šį, arba tikrai šios rinkinius, prie poilsio poezijos žanro ir kaip toks šis rinkinys ir vertintinas. Be abejo pozityviai.

Sao Paulo, 1947.

● **Dr. J. Bičiūnas, gyvenęs Romoje, paruošė italų kalba studiją apie juridinę Katalikų Bažnyčios padėtį Rusijos imperijino žiedas.** Ji greičiau kovinga, o tokios daugiau reikia, negu skundo. Nuolatinis entuziazmas ir posmai artėja ligi humoro verčia priskirti šį, arba tikrai šios rinkinius, prie poilsio poezijos žanro ir kaip toks šis rinkinys ir vertintinas. Be abejo pozityviai.

● **K. Zoromskis uoliai ruošiasi savo kūrinių parodai:** taipgi dėsto Feigl galerijoje New Yorke.

● **Dail. A. Galdiko paroda** New York'e įvyks sausio mėnesį.

● **Dail. Br. Murino darbų paroda.** Pirmoji atskiro dailininko kūrinių paroda Čiurlionio galerijoje atidaroma šiandien, lapkričio 16 d., 6 val. vakare Jaunimo centro namuose (5600 S. Claremont Ave., Chicagoje). Tai mūsų žymiausio akvarelinto tapytojo Broniaus Murino darbai, kurie ne vieną stebins ne vien savo gausumu, bet tematika ir didele pažanga. Parodoje išstatė 45 darbus, daugumoje akvarelę, kitus — tempera. Br. Mu-

Bronius Murinas

rino didelį pasisekimą akvarelė rodo faktas, kad su šios rūšies kūrinių jau dalyvavo su kitaudžiaus 25 parodose. Laimėjo 3 pirmasias premijas ir dvi antgas. Šiuo metu turi kelis pakvietimus vėl dalyvauti. Išstatyti parodoje darbai daugumoje nauji, nematyti. Mūsų dailininkas moka spalvomis žaisti ir parinkti tematiką; visur dvelkia impresionizmas. Keli išstatyti natūrmortai gana stiprūs, originalūs. Yra ir portretų.

Br. Murinas dar Meno mokyklos suole būdamas dalyvaudavo konkursuose tai plakatu, tai reklamų. Laimėjęs yra keliolika premijų ir nepraradęs to lietuviško kuklumo.

Darbas akvarelė yra vienas sunkiausių, nes čia taip lengvai negalima ant vieno spalvų uždėti kitų kaip kariant tempera ar aliejais. Čia reikia įgudusio dailininko ir su gera technika, kaip sako parodos kataloge įžanginiame žodyje dail. P. Augius. Paroda tęsis iki gruodžio 2 d., dvi savaites. Jn. Vaidelys

● **Augstyn širdis!** — Juozo Prunskio paruošta dvasinės kultūros knyga išėjo iš spaudos aukį pagaunantį trijų spalvų dail. Antano Rūkštelės viršeliu. Knyga turi 260 puslapių, pasidarytų į penkis skyrius: Ar mes žinome, kurs skubame, Ar perskaitė laiška Tėvo, kuris yra Danguje, Didieji žmonės ir religija... Ant tos uolos aš patatsius Bažnyčia... Šventųjų pėdomis, Meilė ir draugiškumas. Autorius yra surinkęs ypatingai daug gyvenimo pavyzdžių, aforizmų, kūrinių padarydamas įvairiaspalvę mozaiką, skaitytojui palengvinti — paskirstyta ir mažus skirsnelius. Veikalas skirtas ne tik asmeniškai religinei kultūra susidomėjusiems žmonėms, bet čia gausiai ras medžiagos tėvai ir mokytojai pasikalbėjimams su savo auklėjamaisiais, jaunimo organizacijų vadovaujantieji asmenys ir kiti. Išleido Immaculata Press, Putnam, Conn. Kaina \$2. Tai jau trečias to paties autoriaus leidinys, išėjęs šiemet: gegužės mėnesį buvo išspausdinta "Motina Gailestingoji", o birželio mėn. (vėliau laida dar pakartota) — "Amžinybei ir tėvų žemei".

● **Pirmąją Lietuvių Dailininkų meno parodą,** suruoštą Jaunimo namuose — Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, aplankė apie 900 žmonių. Iš išstatytų apie 100 įvairių kūrinių, įskaitant ir Čiurlionio galerijai įgytuosius, buvo nupirkti 10 darbų: J. Pautieniaus — 4, A. Varno 2, A. Skupo, A. Rūkštelės, M. Ši-
tuose Amerikos didmiesčiuose.

● **Čiurlionio galerijoje** numatyta trijų menininkų — A. Galdiko, V. K. Jonyno ir J. Pautieniaus kūrinių paroda dėl A. Galdiko ligos ir kitų priežasčių neįvyks. Vėliau šių dailininkų parodą numatoma suruošti kituose Amerikos didmiesčiuose.

● **Pirmąją Lietuvių Dailininkų meno parodą,** suruoštą Jaunimo namuose — Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, aplankė apie 900 žmonių. Iš išstatytų apie 100 įvairių kūrinių, įskaitant ir Čiurlionio galerijai įgytuosius, buvo nupirkti 10 darbų: J. Pautieniaus — 4, A. Varno 2, A. Skupo, A. Rūkštelės, M. Ši-
tuose Amerikos didmiesčiuose.

● **Pirmąją Lietuvių Dailininkų meno parodą,** suruoštą Jaunimo namuose — Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, aplankė apie 900 žmonių. Iš išstatytų apie 100 įvairių kūrinių, įskaitant ir Čiurlionio galerijai įgytuosius, buvo nupirkti 10 darbų: J. Pautieniaus — 4, A. Varno 2, A. Skupo, A. Rūkštelės, M. Ši-
tuose Amerikos didmiesčiuose.

● **Lietuvos Architektūros paroda** S. Paulyje iki lapkričio mėn. 3 dienos aplankė, pagal registravimo ruletę per šimtas dvi dešimt tūkstančių žmonių.

Paroda intymiausiai įdomiausi brazilų kultūrininkai ir lenkai.

Paroda atidaryta spalio mėn. 19 dieną. Ją atidarė S. Paulo valstybės gubernatoriaus įgaliotinis, gubernatūros ceremonijų šefas dr. Cornelio Procopio de Araujo Carvalho. Atidarymo prakilbą pasakė parodos globėjas Lietuvos konsulas P. Al. Polišaitis. Atidaryme dalyvavo S. Paulo miesto burmistro įgaliotinis dr. Armino Cordoso Rocha. Kitų valstybių konsulai, S. Paulo lietuvių kolonijos visuo meninkai: prel. Kaz. Miliauskas, dr. Eliz. Draugelis, dail. Vl. Stančikaitė-Abraitienė, dail. A. Kairys, dail. R. Kasperavičius, raš. Kar. Pažeraite, inž. J. Antanaitis, inž. Vinc. Abraitis, Liet. Kat. b-vės choras ir jauniejai ateitininkai in korpore (tautiniai rūbais pasipuošę), radio valandėlės "Tėvynės Garsai" kolektyvo nariai, dipl. ek. H. Valavičius, kap. J. Čiuvinas, inž. Myk. Mitulius, Jon. Bratkauskas, Sliesoračiai ir kt.

Tuoju po iškilmingo atidarymo, parodą aplankė S. Paulo kardinolas Motta, kuris tuo pat metu (18 val.) ir tuose pačiuose rūmuose atidarė Pirmąją Vaikų parodą, suruoštą brazilų intelektualų ir kultūrininkų. Augstiesiems svečiams paaiki-nimus dar šios parodos iniciatorius ir organizatorius stat. inž. — dail. Mikalojus Ivanauskas. J. E. Kardinolas aplesdamas parodos salę pareiškė džiaugsmą lietuviška sakraline architektūra susipažinimui.

Parodos atžymėjimui radio val. "Tėvynės Garsai" kolektyvo nario Kublicko pastangomis yra ruošiamas garsinis filmas. Paroda atrodo imponantiškai. Centre — didžiulis natūralus dydžio Nukryžiuotasis (liaudies skulptoriaus Adomo Trumpio darbas); po Kristaus kojomis — Kryžių Lietuva, išreikšta dailininkų ar fotografų vaizduose, kur matomi pastatai su lietuviškomis architektūrinėmis savybėmis, kryžiai ir t.t. Paroda užima apie 1,000 kvadr. metrų (metras kiek ilgesnis už jardą) plotą, tačiau inž. Ivanauskui nepasisekė visų eksponatų sudėlioti. Permaža vietos. Toji paroda yra milžiniškas pasiryžėlis inž. Ivanausko darbas, labai įvertinamas kitataučių, kurie stebisi, kaip galima taip nepalankiose tremties sąlygose suteikti tiek eksponatų. Inž. Ivanauskui gražiai talkino jo šeimos nariai: Elena ir Kastytis.

● **J. Narinė (Narutavičienė)** parašė eilėraščių rinkinį "Jau nieji daigeliai". Knyga bus dviejų dalių: pirmoji dalis skiriama mūsų mažiems, antroji dalis — mokyklinio amžiaus vaikams. Leidinio bus trys lankai, iš viso apie 48 puslapius. Gausiai iliustruota. Eilę klišių autorė atsisagabeno iš Kolumbijos. Pirmoji dalis turės skyrius: 1. Mano lėlės ir 2. Pabirėlės; antroji dalis — pavadinta — Mano tėvyne, kur bus patriotinių, religinių eilėraščių. Iš viso bus apie 40 eilėraščių, sukurty dar Kolumbijoje. Norima išleisti dar prieš Kalėdas. Iliustracijoms bus panaudotos lietuvių vaikų nuotraukos. Titulinis lapas ir dalių pirmieji lapai bus sukomponuoti dail. A. Rūkštelės.

● **Dail. P. Rimšos** kūrinių (tapyba ir akvarelė) atsiunčiami į Chicago ir čia bus suruošta jų paroda.

● **Dail. P. Kiaulėno** kūrinių aplankas su 11 spalvotų reprodukcijų, padarytų Paryžiuje, išėjė prieš Kalėdas. Tuo rūpinasi velionies žmona.

APLANKIUS POETĘ E. TUMIENĘ

JUOZAS BERTULIS, Los Angeles, Calif.

Nors ir nebūnant poetu, su eilėraščiais man tenka susidurti kaip muzikui. Iš smalsumo taipgi perskaičiau ir Elenos Tumienės: "Karaliai ir šventieji". Čia teko pastebėti autorės gabumus trumpaisakiniais išreikšti giliai ir gausiai mintis. Jos eilėraščius galima skaityti keletą kartų ir vis randi ko nors gražesnio. Ten lietuvių moteris yra išreikšta visai kitoje šviesoje, negu mums yra įprasta. Be to, krito į akis poetės objektyvumas ir mistika. Tas gal ir buvo svarbiausioji priežastis, kodėl poetė buvo užkalbinta, kad pasisakytų savo credo.

Poetė man teko pažinti dar Klaipėdoje būnant. Jau tada ji įdomiai pasijutė visuomenės veiklume, ypač Maž. Lietuvos lietuvių tarpe (o čia slypėjo itin opūs problemos). Atvykusi į Los Angeles, poetė čia atsivėžė savo turtingą ir veiklią sielą. Nežinūm to, kad yra nepaprastai užimta savo studijomis, šeima ir kūryba, ji vis suranda valandėlę taipgi ir visuomenės reikalams.

Apsilankius pas poetę, mane ji sutiko su visad ją lydintia malonia šypsena. Bet kai pasakiau, kad noriu pakalbėti apie jos eilėraščių knygą, poetės šypseną išnyko. Lietuviams sunku prasitarti apie savo kūrybą. Vis dėlto pavyko išgauti iš poetės atsakymus į šiuos patiektus klausimus:

— Mes įpratę poezijoje įsiskoti asmeniskumo. Tamsta gi dažnai savo eilėse kalbi personažų lūpomis arba apie juos. Ar sąmoningai ir kodėl pasirinkote tokį būdą?

— Mūsų, o taip pat kairiųjų mūsų laikų literatūros ne išgyveno vadinamojo renesanso periodo arba ilgos neoklasinės tradicijos (išskyrus K. Donelaičių, kurio poezija remiasi daugiausia idile ir parašyta "didaktiniu tikslu") ir įžengė iš karto į vėlyvąjį romantinį ar poromantinį laikotarpį. Suprantama, kad joje subjektizmas, individualizmas, bei visokeriopas asmeninių požiūrių remiamas medžiagos moduliavimas atrodė būtinas. Aš tikiu, kad mes pasiekėm didelių laimėjimų iyrinėje poezijoje, kur poetas išreiškia savo jausmus tiesioginiu būdu, bet juk tai ne vienintelis būdas.

Stuifjavusi ilgesnį laiką anglosaksų mokyklose arba jų literatūra, žinoma, aš negaliu nežinoti jų literatūrinės soneto ir epo tradicijos arba "naujosios Britikos" mokyklos poetinės teorijos ir jos atstovų. Man visada domino jų daromi eksperimentai. Galbūt todėl įsiekiau ir aš "objektyvaus koreliatyvo" išreikšti savo jausmams ir išgyvenimams. Vieton sakytis tiesiai, bandžiau rasti pakaitalą arba simbolį, kuris atitiktų ir įpavidalintų tuos išgyvenimus, kuriuos pasamonė buvo užrašiusi ir kuriuos širdis jautė reikalingai pasidalinti su skaitytoju.

Nors ir sutinku su Ezros Pound tvirtinimu, kad "paprastai daiktas yra mene visada pakankamas simbolis", aš, vis dėlto, įsiekiau ir tariausi radusi materialinį savo vizijos ekvivalentą istoriniuose asmenyse, įvykiuose bei situacijose. Taip atsirado "Mano sesės" ir kita.

— Kodėl rinkinį pavadinate "Karaliai ir šventieji"? Kokia Jūsų "šventojo" samprata?

— Kodėl taip pavadinau? Nežinau tikrai. Man taip atrodė tiksliausia. Sunku ir pavojinga autoriui pačiam tokius dalykus analizuoti, bet pabandysiu.

"Šventieji ir karaliai" yra irgi simbolis. Tai bendras pavadinimas tų mūsų tautos brolių ir sesių, kurie įrodė, jog būti lietuviu reikšia kovoti ir kentėti;

būti skriaudžiamam, nesuprastam, daug kartų nedavertintam ir neįvertintam. Ir tai daugiau negu kitų tautų vaikams. Tautos, kuri tiek kenčia, vaikai yra šventi plačiaja prasme. Tas nedidelis mūsų likutis, kuris nežuvo atviros kovos lauke, nėra didvyriškai pilką kasdienybę, grumiasi už savąją pasaulėžiūrą ir kultūrą, kovoja už savitą "aš" tėvynę ir tarp šventųjų su karališka rimtimi ir kilmingumu. Ir Vytautas Didysis yra tokio nevainikuoto karaliaus simbolis, kurio pastangas ir kovą nutraukė tik mirtis.

Žinoma žodis "šventas" nėra čia suprantamas teologine prasme. Ši knygelė neturi tikslo būti kanonizuotųjų kronika arba daryti ta prasme pasiūlymus. Ne. Tai teologų reikalas. "Šventą" supratau greičiau simboliškai, kaip yra suprantami pasakymai "Šventoji Lietuva", "Šventoji Žemaitija", "Šventas (taurus, doras, geras) žmogus ir t.t. Pagaliau poezija — ne mokslas. Joje neįsiekime logiškosios tiesos pirmoje vietoje, bet tik norime, kad ji suteiktų mums estetinio pasigėrėjimo. Pastarojo gi esmė labai sudėtinga. Čia, be abejoj, ne vieta ją nagrinėti.

— Kokias problemas norėjote labiausiai išskirti?

— Sąmoningai jokių. Bet juk negalėjau nepasidalyti su skaitytoju tuo, ką jaučiu ir matau. Kaip jau minėjau mažos ir tiek nelaisvės metų pakėlusios tautos vaikai dažniau nei didelės tautos vaikai yra gyvenimo pastatomi prieš sprendimus, viliojamieji kompromisus. Dalis, žinoma, susigundo ir nuo tautos kamieno atkrinta. Tiek tėvynėje, tiek tremtyje padėtis, man rodosi, ta pati; tik aplinkybės skirtingos. Manding štai jau ir tremtyje pasibaigė ta savęs pabėgimu iš tėvynės kaltinimo-teisinimo fazė. Žinoma, nė vieno galvojančio žmogaus širdyje, kaip sakausmas ir sąžinės balsas ne išnyko, bet jis yra nuslinkęs į tolimesnį šalies kampelį, nes gyvenimas čia toliau, reikia dirbti, kad galėtum gyventi.

Šalia asmeniško ir kūniško išlikimo problemos iškilo ir kitos problemos. Tai tautinio išlikimo klausimai. Pastarieji reikalauja nuolatinio budėjimo, apsisprendimų ir kovos. Ar ne tas pats vyksta ir Lietuvoje? Todėl sakau, kad iš principo visų lietuvių padėtis yra ta pati, tik aplinkybės skirtingos. Štai kodėl, man atrodo, ir tremtis gali

Adas Kerskaitė

Viršelis E. Tumienės poezijos rinkiniui "Karaliai ir šventieji".

duoti tautinių menininkų ir kurti tautinę kultūrą. Ir joje sprendžiamos tautinės problemos kiekvieno lietuvių širdyje. Tremtis tebėra dinamiška, joje vyksta tautinis gyvenimas ir kova tam tikra prasme ir jis gali pagimdyti meninę realybę, išreikštą tautine ir visuotine meno forma. Kairurie formaliniai aspektai, pripažįstami, yra sunkesnis reikšmas esant toli nuo savosios tautos kamieno, jos gyvosios kalbos ir gamtovaizdžio.

— Koks pagrindinis Jūsų poezijos formos principas?

— Pats pagrindinis, turbūt, yra efekto vieningumas. Jo siekiu. Ne veiksmas, ne pasakojimas man rūpėjo (žinoma turėjau reikalo su žodžiu negalėdžiu jo išvengti, o, be to, ir nevengiau), bet rūpėjo daugiau

šiosios tautinės problemos kiekvieno lietuvių širdyje. Tremtis tebėra dinamiška, joje vyksta tautinis gyvenimas ir kova tam tikra prasme ir jis gali pagimdyti meninę realybę, išreikštą tautine ir visuotine meno forma. Kairurie formaliniai aspektai, pripažįstami, yra sunkesnis reikšmas esant toli nuo savosios tautos kamieno, jos gyvosios kalbos ir gamtovaizdžio.

— Ar kas iš amerikiečių yra skaitę Jūsų poeziją? Kokia buvo jų reakcija?

— Taip. Amerikos poezijos seminaruose esu skaičiusi savo eilėraščių kolegų ir profesorių prašoma. Esame net lentoje nagrinę eilėdarą, ritmą, garsų vertę ir spalvą. Esu visad buvusi drąsinama, raginama rašyti.

— Ar dabar turite ką nors naujo ir kokie ateities planai?

— Rašau šį bei tą. Kaip paprastai, taip ir dabar "ugnyje laukau kelis geležis iš karto".

Kurį pirmą pavykę nukalti, nežinau... Ir, be to, ar pavyks? Beveik jau paruoštas, bet gi, eilėraščių ciklas "Ženklai Zodia-

Dėl Vilniaus darbo atsiminimų

1937 ir 1938 m. Saulių sąjungos savaitraštyje "Trimite" mano buvo spausdinama iš 1919-1920 m. Vilniaus darbo atsiminimų. Lenkų ultimatumui ištikus, spausdinimas nutruko. Šiemet prieš 1937 m. "Trimito" komplektą, pavyko iš ten mašinėle nusirašyti šiuos mano atsiminimus, kurie ne tik tinka atskirai knygelei (per 100 psl.), bet ir įgalina mane parengti jų tęsinį ligi pat 1922 m. vasario mėn., kaip pilsudskininkai ištrėmė mane iš Vilniaus, kur tegrižau jau 1940 m.

Deja, "Trimito" komplektas, kuriuo naudojaus, nėra pilnas. Trūksta jame (1937 m.) numerių 12, 14 ir 40. Be to, reikalingi dar 1938 m. numeriai 3, 4 ir 5, kuriuose dar buvo mano atsiminimų. Savo laikų Saulių sąjungos veikėjas, tebegyvas dar, dailininkas Antanas Žmuidzinavičius bene du kartu važinėjo po JAV ir tiek jis, tiek ir kiti šauliai nemažai paplatino "Trimito" Amerikos lietuvių tarpe. Tad labai prašyčiau: kas turi 1937 arba 1938 m. "Trimito" komplektus ar bent paskirus, ką tik nurodytus 6 numerius, visus ar bent kurį, gal bus toks malonus ir atsiųs man kelturu nusirašyti kas man reikalinga, o nusirašęs su padėka grąžinsiu. Jei kas nenorėtų nė trumpam laikui su savo turimu komplektu besiskirti, gal atsiųs bent

ko", kuris sudarys atskirą knygelę, bet apie jos leidimą dar negalvoju.

Bandau ir prozas, nors iki šiol nieko nespaužinau. Be to, studijuojau — reikia daug mokytis: šeimininkės ir motinos pareigos užima laiko, vien tik rašymui atsidėti negaliu.

Palinkėjęs poeti daugiau drąsos pasireikšti dailių žodžių mene, su jos maloniai jaukia šeima atsisveikinau.

4 trūkstantį man numerių atsiminimų nuorašus — irgi būsiu dėkingas.

Čia tenorių tik padėti savo tautiečiams gyviau įsisąmoninti Vilniaus reikalą, pateikiant jiems kiek netolimos praeities ne tik pamirštų žinių, bet nekartą ir nežinomų ar bent nedaugeliui nežinomų dalykų, kuriuos išskirti nevienu esu raginamas. Manau, kad ypačiai vilniečiai padės man surasti ko man iš "Trimito" trūksta ir tuo būdu pagausinti mūsų Vilniją — B. Šemio, D. Alseikos, J. Cicėno ir kitų vilniečių raštiją.

Mykolas Biržiška

KRONIKA

• Dr. Jonas Grinius, Lietuvių atstovas pabaltiečių komitete knygų parodai Frankfurte, apgailestauja, kad toje parodoje dėl kairiųjų komiteto narių nepakankamo bendradarbiavimo žemėlapyje nebuvo tiksliai atžymėtos vietos, iš kur gauti parodai lietuvių nauji leidiniai; taipgi nebuvo pagal lietuvių atstovo nurodymus nupiešta Vytišis; apgailestauja, kad nebuvo įstenta pačios parodos metu išleisti bendra informacinė brošiūra: "Baltische Voelker: Ihr Buch im Exil". Tas leidinys tepasirodė mūšiai užsibaigus. Gerai, kad lietuvių dar turėjo bent keliasdešimt Liet. Knygos klubo narių. Apgailestaujama, kad toje brošiūroje lietuvių knygų skyvinis varoma raudona propaganda, iškeliant raudonųjų okupantų nuopelnius knygų leidime Latvijoje, neigiamai atsiliepiant apie nepriklausomybės laikotarpį. Mūšyje išstatytos knygos buvo išvežtos į Berlyną, kur pateko ir dr. Grinius asmeninės bibliotekos gerosios knygos: tai buvo padaryta be jo sutikimo ir formis jis šiuo metu negali naudotis. Apie tai dr. Grinius ilgesniu raštu painformavo JAV spaudą.

SKOLINK IR TAUPYK Standard Federal Savings

— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicago lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Zemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutalpysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatsidaro.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: Virginia 7-1141

DĖMESIO!

DĖMESIO!

General Parcel & Travel Co., Inc.

Licensed by U.S.S.R.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y.

Tel. CHelsea 3-2583

Mūsų firma yra gavusi iš "Intuorist" Moscow oficialų betarpišką leidimą — "License" tiesiog siųsti paketus į:

USSR, LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ, UK RAINĄ, BYELO - RUSIJĄ, BUKOVINĄ, ARMENIJĄ IR Į VISAS SOVIETŲ RESPUBLIKAS.

Siuntinius galite pristatyti asmeniškai, siųsti mums paštu arba kitom priemonėm. — kaip siuntėjui patogiau. Siuntiniai bus gerai supakuoti ir tuojau išsiųsti. Po kelių dienų siuntėjas gaus oficialų kvitą iš pašto — Post Office.

Jūs taip pat gausite Jūsų giminių ar draugų asmeniškai pasirašytą kvitą, tvirtinantį gavimą iš Jūsų dovanų siuntinėlio.

UŽMIESCIO KLIENTAI GALI BŪTI TIKRI, KAD JŲ PRISIŪSTI SIUNTINIAI BUS TUOJAU SUTVARKOMI. GAVĘ JŲSIŪ PAKIETĄ TUOJAU PAT PASIŪSIME JUMS DETALIĄ ISLAIDŲ SĄSKAITĄ.

SVARBU! VISOS PERSIUNTIMO ISLAIDOS, IR MUTAS, YRA IŠ ANKSTO ČIA APMOKAMI. JŲSIŪ GIMINIS IR DRAUGAI GAUS SIUNTINĮ BE JOKIŲ PRIMOKĖJIMŲ.

MŪSŲ KLIENTŲ PATOGUMUI, MES TURIME NERIBUOTĄ PASIRINKIMĄ MEDŽIAGŲ, ODŲ, AULINIŲ BATŲ IR BATUKŲ, LAIKRODŽIŲ BEI LAIKRODŽIŲ, VAIKAMS RŪBŲ, SKARELIŲ, SALIKŲ IR KITŲ DALYKŲ AUGSČIAUSIOS KOKYBĖS PRIEINAMIAUSIOMIS KAINOMIS. PILNAS PASIRINKIMAS VISOKIŲ VAISTŲ. ISSIUNCIAME SIUVAMAS MASINAS, RAŠOMAS MASINELES, MECHANISKUS IR TECHNIKUS INSTRUMENTUS, IR FOTO-APARATUS, REIKALIAUKITE MŪSŲ KAINORAŠČIO. SIUNČAME TIK NAUJUS DAIKTUS.

PRADŽIUGINKITE JŲSIŪ GIMINES PASIŪSDAMI JIEMS SIUNTINĮ KALĖDOMS! GARANTUOJAME GREITĄ ISSIUNTIMĄ IR PRITSATYMĄ.

ATDARA KASDIEN NUO 9 V. R. IKI 6 V. V. SEKM. NUO 9 V. R. IKI 4 POPIET ATSIMINKITE, KAD JŲ BETURITE TIK KELETĄ SAVAICIŲ PAKIETŲ SIUNTIMUI JEI NORITE, KAD JIE BŪTŲ PRISTATYTI NAUJEMS METAMS.

CLEVELAND'O SKYRIUS: 900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervedimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. Bishop 7-7075

Lietuvių Prekybos Namai

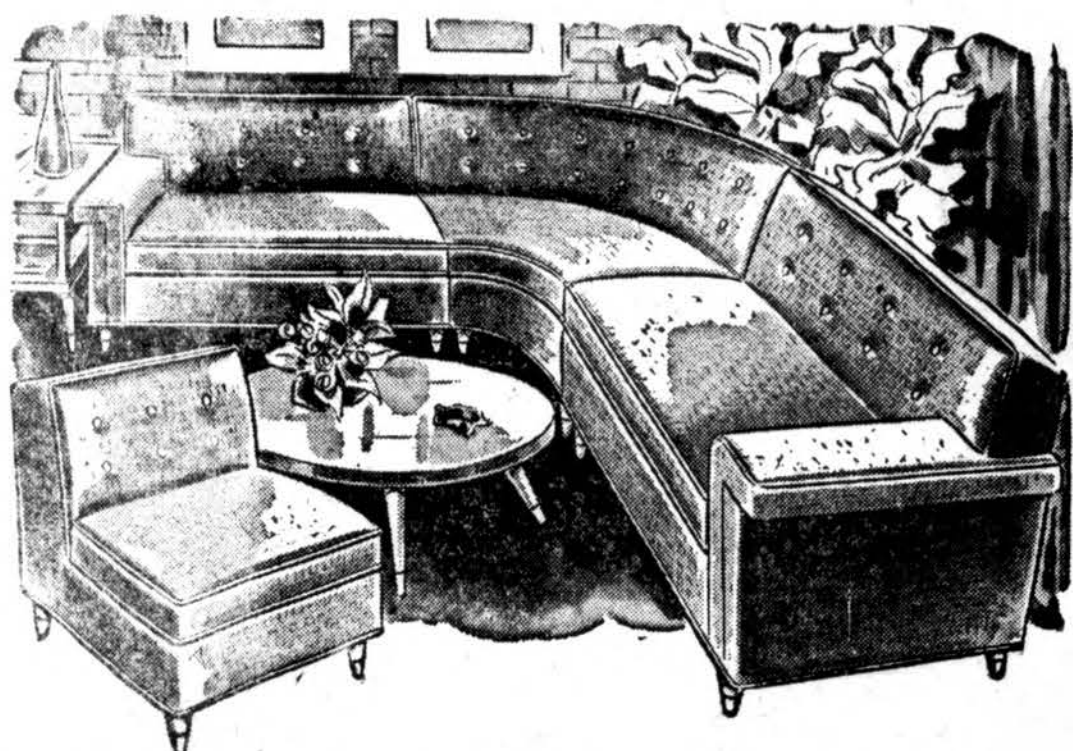
Prekės be brokų, sugadinimų, klientų sąskaitos neparduodamos Finansų Co.
Išmokėjimui iki 36 mėnesių.

RUDENINIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS, SUTAUPYSITE

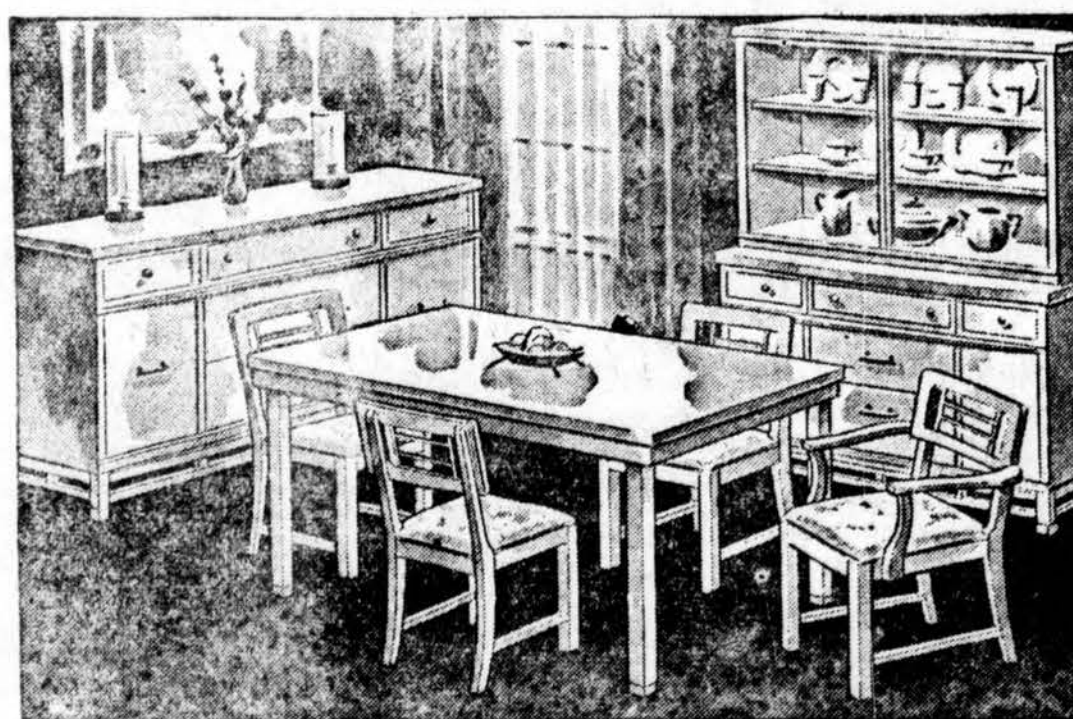
Some %
30 off

Some %
40 off

VISOS PREKĖS JAU 58 METŲ MODELĮ IR STILIŲ

Naujausi 3-jų ir 4-jų dalių svečių kambario baldai, Nylon medžiagos, moderniško stiliaus parduodami virš \$300.00 pas mus šiuo metu tik \$180 — \$250
9x12 kilmiai garsiausių Amerikos Fabrikų kaip Bigelow, A. Smith, Magee, su aukso juostais siūlės, 58 metų stiliaus tikrai \$69 iki \$129.00
2-jų dalių sofa ir kėdės nakčiai padaroma 3-jų asmenų miegamajai su gražiu viršum tik \$99.00
Knygomis spintos ažuolo, riešuto ar mahogany su šlifoto stiklo stundamom durim tik \$39.00

Moderniški 5 dalių Valgomiojo kambario baldai su nedegamu Formica viršumi pas mus tik \$99.00 iki \$129.00
7 dalių valgomio kambario ažuolo ar šviesaus riešuto viršaus su nedegamu Formica viršumi tikrai \$129 — \$149.00
8 dalių valgomio kambario baldai, modernaus 58 m. stiliaus su nedegamu viršumi tik \$200-\$250
10 dalių Daniško stiliaus, riešuto medžio, ar šviesaus mahogany parduodami po \$600.00, pas mus sutauptysi \$210.00 parduomi už \$390.00
Virtuvės chromo baldų didžiausias ir įvairiausių stilių pasirinkimas sutauptysi nuo 30% — 40% 5 dalių chromo setus Formica viršumi pirksite pas mus už tik \$39.00

MIEGAMŲJŲ KAMBARIŲ BALDAI

Virš 200 miegamųjų Jūsų pasirinkimui Amerikos ir Europos Fabrikų. 3-jų dalių miegamieji riešuto ar ažuolo spalvos parduodama nuo \$149 — \$200.00
Miegamieji augštesniausios rūšies Brazilijos raudonmedžio ar šviesaus mahogany, įpatinų stilių New York parduodami po \$1,200.00, turi seifus dėl brangenybių ar pinigų pas mus \$795.00

ŠALDYTUVAI, PEČIAI, TV, RADIO

Šaldytuvai 58 metų modelio dėl 4-5 asmenų šeimos geriausių fabrikų, General Motor, General Electric, Hotpoint ir kiti \$159.00
Viršimui Gaso Porcelano pečiai pas mus tikrai \$89.00
GASO ŠALDYTUVŲ PEČIAI, Moors, Siegler, Queger nuo \$99.00 — \$149.00
Televizijos aparatai: RCA, General Electric, Zenith ir kiti firmų didžiulis pasirinkimas nuo \$99.00 — \$200.00
Rašomieji stalai mokesdėviams pas mus tik \$29.00 — \$49.00
Ginoleum 9x12 įvairiausių spalvų ir dydžių, geriausių fabrikų tik \$65.00

* Visą Jūs pirksite pas mus pigiau — geresnės kokybės, naujausių stilių.

Jaunavedžiams viskas 1 metams išmokėjimui be palūkanų su mažais įmokėjimais.

Kas Turi Gerą Skonį — viską perką pas Lieponį

FURNITURE CENTER, Inc.

3224-26 South Halsted Street Telefonas - Victory 2-4226

Atidaryta pirmadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 12 iki 5.

Kultūrinis gyvenimas Anglijoje

Pasikalbėjimas su sukaktuvininku S. Laucium

Rašytojas Stasys Laucius šiemet sulaukė 60 m. amžiaus sukaktį. Jis gimęs 1897 m. spalio 11 d., Kelmėje, Raseinių apskr. Ten ir pradėjęs mokslus buvo išeitas. Pirmasis Pasaulinis karas nubloškė į Petrogradą, kur teko dar šviestis realinėje mokykloje. Grudinti gi jaunystė teko apkasuose, Karpatuose. Po pakankamo ugnies krikšto buvo pasiūstas į karo mokyklą, kurią baigė prieš pat kruvinąją revoliuciją. Grįžęs į Lietuvą, dalyvavo kovose dėl jos Nepriklausomybės.

Taikos balandžini suspuordėjus tėvynės padangėje, pasitraukė iš Lietuvos kariuomenės gretų ir palinko į pedagogiką, o vėliau pasinešė į literatūros lankas, apie tai jis sakosi:

— Pagal metrikas, aiškiai sensu, tačiau žmona apie senatvę dar draudžia kalbėti, o malonūs vaikai ir vaikiaičiai taip ir skatina nepaminti su plunksna. Kai šeimoje nesijauti vienas, kai bičiuliai literatai nepagalai širdies ir paramos, o savo bendruomenė dar neatrodo nusibodęs, tad ir miela kurti, nors ir toli nuo tėvynės, nuo sunkiai pasiekiamo įkvėpimo svaigulio. Visa laimė, kad ir svečioje aplinkoje tolerancijos dar ne badas.

Garbinzasai sukaktuvininkas buvo malonus atsakyti į eile kultūrinio priedo redaktoriaus klausimų:

— D. Britanijoje lietuvių kolonija nėra labai didelė, o tačiau išvysto nemažą aktyvumą kaip kūryboje, taip ir knygų leidime. Kaip tą reikšmingą aiškinate?

— Visą varo lietuviškas ryžtingumas ir dar tebegyvas patriotinis nusitiekimas. Laikraščio ir knygų leidimas čia visad kelia daug rūpesčių, tačiau gyvenime dažnai išeina taip, kad juo daugiau sunkumų, juo daugiau dėdama pastangų, ir tokiu būdu palaikoma kultūrinė veikla. Nors čia uždariai ir kukloki, bet ir gyvenimo tempas lėtesnis, o tai išlygina ir taupo energiją visuomeninei bei kūrybinei veiklai. Žinoma, jos nesusikaupta nerdaug, todėl visdėlto tenka įtempti jėgas. Ypač būtina pareiga čia laikomas "Europos Lietuvių", kaip artimiausio prie tėvynės spaudos organo, leidimas. Tam nesigailima jėgų ir tikimasi, kad jo pulsas nesusilubuos.

— Tamsta reikiškes dramatinėje srityje. Ta šaka artima Jūsų širdžiai. Kaip manote, kokios priemonės galėtų labiau išjudinti mūsų dramatinę kūrybą ir didesnę lietuvių teatro aktyvumą?

— Sunku būtų ką nors konkretaus pasiūlyti. Pasitikėjimas prastos konkursu orumu atrodo puštinai smuktelėjęs, ir vargu ar ši priemonė gali skatinti dramaturgus dirbti atsidėjus. Vertinti ir lyginti veikalus po vadinamųjų bandomųjų spektaklių mūsų organizacijos kisenės perplonos. Tad belieka užsakyti mai bei susitarimai. Tačiau kur tie pastovūs ir pasiturį teatro kolektyvai? O jei vienas ar kitas sambūris reikiškes kiek atkakliau, tai jis verčiasi greičiau senesne medžiaga, o tuo pačiu ir nesudomina žiūrovu. Rašyti ir laikyti veikalus stalčiuje turbūt neapsimoka, o ypač kai ir premijuotieji veikalai nesusilaukia susidomėjimo, nors kartais tik nuoširdaus kontakto betrukų. Tai užburtas ratas. Bet ir čia nugalai gaivalingas noras kurti, nors ir nežinant, kokios lietuvių kolonijos scenai kuriama.

— Kaip gyvena ir kokius kūrybinius potėkius dabar turi mūsų lietuvių rašytojai Anglijoje?

— Lietuvių rašytojų Anglijoje yra tiek, kiek ant vienos rankos pirštų, ir visi jie pelno duoną arba fizinį darbą, arba tarnaudami, o literatūrai skiriam tik poilsio vakarai. Specialių jų kelių plunksnos bičiulių subvirmų nėra, todėl ir apie jų potėkius nieko negalima patirti. Ant

ra vertus, rašytojai ne taip greitai ir linkę iš anksto skelbti savo sumanymus, nes naujos idėjos visdėlto yra brangi nuosavybė, kurią visad norima pateikti visuomenei kaip staigmeną. Ir tai natūralu.

— Kokie kūrybos talentai šiuo metu labiau prasiskia britų poezijoje, prozoje, dramoje?

— Britų poezija, neskaitant jau sukratų lobių, silpnai reikiškes, nes jos paklausa šiais laikais nedidelė. Pavarcius gi prozos apžvalgas, krinta į akis biografijos, atsiminimai, apibrai-

Stasys Laucius

žos bei istoriški dalykai, nors pasirodo ir romanų. Britai sako, jog naujas dramaturgas šioje saloje yra įvykis, nes jų, pagėgių, labai pasigendama. Mat, vis reikalaujama ko nors naujo; laukiama pažvildinimo rimtesnių problemų. Religinės kizės vėžys, žmogaus blaškymasis, graibstymasis durų į dangų tamsiame koridoriuje bei rėkavimas, norint nuslopinti nesuprantamą svaigimą nuo sensacijų, o iš tikrųjų įkryrų nerimą širdyje—tai kas dabar domina rimtesnę publiką, kuri mato, kaip pašėlusiai patrauklus blogio grimas, kaip instinktyviai žmogus baiminasi dvasios nuovargio. Britų ir airių dramaturgamis tie dalykai nesvetimi, tačiau talentai neauga kaip grybai po lietaus.

Kai G. B. Shaw veikalai jau suaugo į medį, kai W. Somerset Maugham kūryba klojama archyve, J. B. Priestley vis dar atsiliepią nuo rašomojo stalo, ir tai svariais veikalais. Tai užgesę ir tebešviečiantieji žiburiai. Jų vietą ateina kiti ir taiksto-

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

STATYBAI
IR NAMŲ
PATAISYMAI
PRISTATOM
Visokių Rūšių
MEDŽIAGĄ

CARR MOODY
LUMBER CO
STASYS LITVINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.
Rašinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais iki 3 val. vakaro

IS ARTI IR TOLI BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdara. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Chicago, Ill. WAibrook 5-8063

si žvelgti į žmogų iš naujo taško. Tarp pirmiausių dabar galima pažymėti S. Becketta, J. Osborną, Brendan Behaną, Casey, N. G. Hunterį ir kelis kitus, pateikčius scenai gan įdomių dalykų.

— Kokie nauji kūrybiniai užsimojimai šiuo metu bręsta Jūsų širdyje?

— Kaip ir kiekvienam pabėgėliui, visų pirma rūpi pragyvenimas, nors plunksna taip pat primena save. Suprantama, kad bręsta mintys ir glaudžiasi prie viena kitos. Norima, kad jos susilgtų nesvetimos savo tautai, kaip lygiai ir žmogui apskritai. Nelengvas tautai pasirėmas, iki spraktelėja lemiamoji kibirkštis ir skaidrioje liepsnoje pasirodo visas kūrybos. Trumpei kalbant, jau švaistosi naujos dramos veikėjai, kurių charakteriai darosi vis gilesni ir kurie, tikiuosi, netrukus pradės skūstis ir smerkti, gintis ir teisti, skriausti ir kentėti. Popieriuje, žinoma, o rasit kada nors ir scenoje.

NELAUKITE PASKUTINIO MOMENTO!
Jau dabar įsigykite šventėms:
• Moderniška televizija
• Hi Fi fonografa
• Nuostabių importuotus radijus
• Stebuklingus transistorinius radijokus
• Patogius radijo-laukrodžius
• Gražius elektr. lauikrodžius
• Naujausių patofonų plūktėtių
Taip pat čia rasite didį pasirinkimą elektr. namų apyvokos reikmėms: a. vaiduoklių, prosų, tosterių, plaukų džiovintuvų, dulkiamsurblių ir kt.
— VISKAS GARANTUOJAMA —
Pirkite visadas šioje moderniojoje parduotuvėje.

DAINA
TELEVISION
Sales-Service

Sav. Inž. A. SEMENAS
3321 S. Halsted — Cliffs 4-5665
Atidara kasdien 9-6, pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9-9

VIKTORO KOZICOS
Lietuvišk. gazolino stotis ir auto taisyimas
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
6769 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

Perskaite "Draugą" duokite jį kitiems.

PEOPLES HARDWARE & PAINT CO.
Liet. krautuvė. Sav. broliai Gregoravičiai
Dažai, Alyva, Stiklas, Irankiai, peiliai namų reikmenys, vandentiekio įrengimai ir elektriniai reikmenys.
1901 West 47th St. Tel. LA 3-4139

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSN.
Jei reikia paskolos
pirkimui namo
ateik į
Mutual Federal Savings —
gausi greitą patarnavimą
2202 W. CERMAK ROAD,
CHICAGO 8, ILL.
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS,
President

KALAKUTAS DOVANAI
Kas pirsks televiziją ar šaldytuvą pas
BALYS RADIO & TELEVISION SALES & SERVICE
2646 West 71st Street
PRospect 8-5374

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS
Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra
Apdraustos iki \$10,000.00 —
ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdrandimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekandai.
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

DIDYSIS ILIUZIONISTAS

Dramaturgas Saša Guitry

J. LANSKORONSKIS, Prancūzija

(Tęsinys)

Guitry scenoje

Jo komedijų negalima vertinti atsižvelgiant į jas nuo jo asmens. Jos ir jis sudaro vienvienę, galima sakyti, sutampą. Niekieno menas nėra tiek asmeniškias, kaip S. Guitry. Jo scenos veikalus reikia neskaityti, bet matyti vaidinant ir ne kam kitam, bet jam pačiam vaidinant. Kaip Paryžiaus spektaklių didžiulia, daug Sašos spektaklių esu matęs ir aš. Prieš skambutį jis jau yra scenoje arba žengia į ją tuoj už dangai pakilus ir jos iki vaidinimo pabaigos neapleidžia. Komedijos, kurias jis pats vaidina, dažnai yra beveik vien išties monologas, jo monologas, bet jis monologuoja su žiūrovais ir už žiūrovus dialoguoja: jis stato juos prieš įvairias lengvo pobūdžio psichologines ar kasdienes gyvenimiškas problemas, užduoda jiems klausimus ir čia pat pats už juos atsako. Jis šneka, pats vienas, su publika. Nuobodų? Ne! Scenoje jis dažnai, visada a propos, įterpia klasiškus ar jo paties staiga ir naujai sugalvotus anekdotus, im provizuoją šimtus humoreskų, įvesdamas tekste nesandų įvairių ir replikų, ko publika niekuomet nepastebi, taip meistriškai jis tas improvizacijas suliedina su bendru komedijos vystymusi.

Žiūrovai kartu su juo juokiasi ar liūdi, linksmis ar susikaučia ir įtemptu smalsumu, be mažiausio nusibodimo, laukia, kuo ta prieš juos besivystanti, samojaus perlais ir smailiais posakiais persunkta intriga baigsis. Jie jaučiasi tos intrigos kone dalyviai...

Dialogus su kitais scenos partneriais jis diriguoja taip, kad jie atitiktų jo laikyseną, jo judesius ir pagal komedijos turinį jo vidinę būseną. Jis pasilieka Korifėjus, visada atidžiai klausomas, malonus, įdomus, blizgus... Visi kiti, kaip kokio antikinio tragedijoj, tėra tik choras scenai užpildyti ir balsas repikai paduoti. Kartais darosi įspūdis, lyg pjesė būtų nustengta grafuota jam improvizuojant: sakiniai sudaryti jo balsui, jų ironija jo šypsenai, susijaudinimo momentai jo temperamentui ir būdai. Jis yra retas rašytojas, kuris sugeba priversti vieną žmogų taip ilgai ir nenubodžiai kalbėti scenoje.

Jo komedija ir vaidyba priimena italų teatro Commedia dell'Arte laikus.

Stebėdamiesi jo gyva, turtiną, originalia fantazija ir vaizduote daugis jį mėginio lyginti su poetinguoju Musset. Deja! Sašos poezija padangėmis neskrado. Dažnai publikos linksmimui vaikydamosis, per lengvumą, jis nuslysta į vadevilio žanrą. Musset rašė poeziją prikausintą grakščias pjeses, negalvodamas apie jų vaidinimą. Saša vaidino komedijas, kurių jis galėjo ir nerašyti — tiek jo improvizacijos skalė buvo plati. Jo kūrybinis teatro talentas buvo tiek asmeniškias, kad, ko jis imdavosi, viską savaip atnaujindavo: vadevilis panašėdavo į komediją, pigūs kalambūrai pa virsėdavo samoju.

Tarp dviejų karų nebuvo teatrinio sezono be naujos Sašos pjesės. Teatrų minia smalsiai laukė kokių naujų humorų, naujų trikukais, naujais epitetais, paradoksis, epigramomis, teatrinės klaunerijos ar savais aforizmais tas scenos burtininkas linksmis publiką. Sašos posakijų, ir "žodelių" yra šimtai. Daugis jų yra apskrieję pasaulį. Po kiekvieno naujo spektaklio garsai: Dieviška! Koks šedevras! Nenykstantis teatras! Modernus Moljeras! Stebuklinga, genialu! Taip, kad ir banališkai, garsino ne pigias efektas pagamami profanai, bet užkerėta rinktinė Paryžiaus publika. Sašos teatras stovėjo daug augščiau už bulvarinį teatrą vulga-

riškąja žodžio prasme. Jis buvo "bulvarinis" paryžietiška prasme. Jį lankydavo mišri kultivuočių inteligentų masė: menininkai, teatralai, rašytojai, spaudos kritikai, diplomatai, akademikai, politikai, gražių žodžių "spektaklių" mėgėjai, Paryžiaus teatras išpaikinti žiūrovai, kurie lanko premjeras ir nulemia pjesės pasisekimą ar atmeta ją užmirštin.

Yra abejonių, ar tam kerėtojai mirus jo teatro žavėsys nepranyks drauge su juo. Neseniai vieną jo gerųjų komedijų, *Faisons un reve* (svajokim), atnaujino kitas žymus aktorius. Ne be pasisekimo. Visi kritikai sutarė, kad Sašos komedijos bus galima vaidinti ir be Sašos, su sąlyga — turėti daug talento, bet kitiško, negu jo talentas. "Tada scenoje, sako, matysime įvairias būtybes, o dabar buvo tik vienas jis".

Saša Guitry pragarsėjo ir savo filmais. Netiek amžiumi, kiek savo intelektualine formacija, gyvenėseną ir skoniu jis priklausė tam laikotarpiui, kada buvo netikima, jog kinematografija gali būti menas. Nedarė iš kino jis tyčių, bet matė jame tik priemonę dramatinės ekspresijos vertybei pakelti. Paveikslai jam tėra tik teksto papildymas, savo rūšies puošmena, besivystančio veiksmo, iliuzijos ar išdai-gos papildas, efektui ir jautrumui pagardinti prieskonis. Tik pats tekstas jam svarbus, o paveikslų žaismas iš anksto smulkiai numatytas filmų scenarijuose.

Kino studijas jis pradėjo lankyti seniai, dar tada, kada garsios dėl "filmuto teatro" diskusijos buvo pačiame įkaršty (jos dar ir šiandien nebaigtos), pirma kaip aktorius (1917 m.), o neužilgo kaip realizatorius. Pirmas didelis ir palikuonims vertingas darbas, ir šia prasme ar tik jis nebus pradininkas, buvo garsioji amžininkų, dažniausiai menininkų, filmavimas. Visumą tų sudorotų filmų jis pavadinio "Ceux de chez nous" (Mū

Br. Murinas

Pajūrio kopos

siškiai). Rodin, Monet, Renoir, Anatole France, Mirbeau, De-gas, Rostand, Sarah Bernhard, Clemenceau, žinoma, Lucien Guitry ir daugybė kitų yra svarbiausi "aktoriai". Filmavo juos įvairiose kasdienio šeimyninio, visuomeninio profesinio ir kūrybinio gyvenimo aplinkybėse, dažnai "aktoriais" nežinant ir nepastebint, kartais ir pasipriešinant. Tai yra vertingas epochos dokumentas.

Nuo 1932 m., sekdamas kitais, jis pradėjo filmuoti savo paties scenarijų, dažniausiai pri-taikydamas savo komedijas. Kaip teatre, taip ir čia jis pats buvo scenarijų dialogistas, filmų statytojas, svarbiausių ro-lų vaidintojas. Pirmieji filmai

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEmlack 4-8037

VERTIMAI — PILEITYBĖ — LAISKAI
duoda pamokas. Prieš karą baigęs "Chicago universitetą".
1 dol. 25 ct. val. — privatus.
(3-dias angliškai, durs po kator, art 68-dias gtvės ir California Ave.)

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
Gifts for Camera Fans—Authorized Dealer of Kodak, Ansco, Leica, Bolex, Revere and Bell & Howell.
3314 W. 63rd Street
PRospect 6-9998

MULTIPLE SCLEROSIS?

Multiple sclerosis pasireiškia netvarkingų raumenų veikimu. Pavėslimas priklauso nuo atsitikimo nervinių centrų—tik tada normalūs kūno procesai gali vėl harmoningai veikti. Chiropraktikai stengiasi tai pasiekti — yra jau turėjusi sėkmės savo gydymo būdais padėti daugeliui sergančių multiple sclerosis, duodama jiems šviesesnės ateities viltį gyvenime.

Tyrinėjamai Spears Hospital pagerino šios žalingos ligos Chiropraktinį gydymą. Matykite jūsi vietinį chiropraktą ir rašykite dėl nemokamos literatūros apie M.S. bet kitas problematis ligas.

SPEARS CHIROPRACTIC HOSPITAL
Dept. L-106, Denver 20 Colorado

K. GASIUNAS SIUVĖJAS
MOTERŲ ROBI

Pirma moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus iš įvairių kailių užsakyti patal duodami lėmė-kėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — KALEDŲ SEZONAS

ORBIS siuntiniai 22 svarų svorio. Greičiausias pristatymo laikas. Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje. Smežiausias kainos. Aukšta prekių kokybė. Siunčiame viską kas yra leistina. Siunčiame maistą įvairiausių rūšių pagal Jūsų pageidavimą ir pasirinkimą, riebalus, mėsos gaminius, pieno gam., vaisius, miltus, įvairias kruopas, saldinius šokoladą ir kitką.

pav.: 22 sv. taukų kaulinių (su maitu ir persiuntimu) \$21.95
22 sv. cukraus \$12.95
22 sv. lašinių

Galite pasirinkti maistą kilogramais ir puskilogramais iš mūsų kainaraščių.

Siunčiame odą ir avalynę:
2 kg. odos (5 porom batelių) su maitu \$18.30
1 kg. labai storų — 4 1/2 mm. padų 3.95
Vyriški tufiai su maitu dūgubų padu 12.90
Moteriški bateliai 10.95
Medžiagos kostiumam nuo \$9.25 ir daugiau. " 9.45 "

Sąžiningas ir greičiausias patarnavimas per

ORBIS
Chicago: 4414 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-2445
Centras: Toronto, Bathurst St. 298, Toronto 2B, Ont., Canada

nevisada buvo nusisekę, dažnai menki, bet ir šioj srityj jis greitai subliugo švyturiu savo naujovišku Roman d'un tricheur (Sukčiaus romanas) filmu. Tame karybės ir pasiutiško links-

STEIN TEXTILE BENDROVĖ YRA pirmoji, kuri parūpino vilnonių ir šilko medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas.

STEIN TEXTILE BENDROVĖ YRA

Gauta nauja siunta vilnonių angliškių medžiagų. Didžiausias pasirinkimas siuntimui į užsienį, talpi ir savam vartojimui.

Geriausios ANGLISKOS ir "Worstead" MEDŽIAGOS KOSTIUMAMS, PALTAMS, kurių kainos paprastai yra \$9.80, dabar už jėdą tik \$4.50

Visokiųsiu pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas, crepe šilkas, planinamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta" paprastai \$1.98, dabar tik .98c

40 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai \$1.89

48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki \$2.98, tiktai \$1.39

Gryno spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik \$1.09

Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekviena pirkiniu virš \$20.00 gausite vieną smulkelei medžiagos kaip dovaną.

Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą įpilsams medžiagų ir nuotakoms "laces", satina, taffeta, "brocades", Shantung ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.

STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE

Prašome aiškiai įsidėmėti adresą — 1306 SO. UNION —, nes Stein Textile yra tik šioje vietoje ir jokių skyrių neturi.

1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1 1/2 bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak. Tel. Monroe 6-8152. FREE PARKING, kitoje pusėje gatvės.

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS

Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.

2646 W. 69th St. RE. 7-1941

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas. Elektrinis suliedinimas. Pardodame automobilių dalis.

Sinclair gazolinio stotis "PAGALBA" — A. Stanevicius, Sav.

2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PROspect 8-9842, Namų tel. WALbrook 5-5934

COAL

ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT

Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą

STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Telef. VIRginia 7-7097

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE!

Remiantis Chicago Savings Bendrovės pavyzdžiu, nuo pat jos įsikūrimo 1924 met., jos pavyzdžiu biznis tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra sangesnės ir pelningesnės įstaigos pasiditi tapomus pinigų. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tikal saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltai, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienuytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigų paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 4, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 8, trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

APSIROPINKITE ŠILDYMU

Gražiai atremontuotose Roosevelt Furniture patalpose pasirinkite jums tinkamiausią pečių.

Patys geriausi SIEGLER, MOORE ir kitų firmų pečiai, šildomi aliejumi ir gazu.

Taip pat didelės pasirinkimas naujausių ir moderniausių radių, TV ir radijo aparatų, vėidrodžių, lovy ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. • 2512 W. 47th Str. • FRontier 6-1998

RADIJAI, PATEFONAI, TELEIZIJOS, HI FI TELEIZIJOS nuo \$95.00

DUMONT, RCA, GE, ZENITH, EMERSON, SONORA, BLAUPUNKT, GRUNDIG, MOTOROLA, VM IR KIT.

Duodame išsimokėtinai. Priimame senus, Taisome.

Atdara kasdien iki 9 val. pirmadienį ir ketvirtadienį iki 8 val. vakaro uždaryta

ADDAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI

NAUJI DIDELI TROKAI — NAUJIAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI

KELY METŲ PATYRIMAS — PIGUS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th CHICAGO 36, ILL. Tel. WALbrook 5-9209

Mes mokame Augstą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISI LIETUVISKI KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6779
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

1/2% PADIDINA DIVIDENDĄ!

CRANES SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 8-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame aukštus dividendus. Keičiame čekius. Pardudame ir perkame valstybės bonus. Taupytolams patarnavimai nemokamai.

Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apsidrausta iki \$10,000

Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vakaro, antr. ir penk. 9 iki 5: treči. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio

Pradėkite taupyti šiandien: turėsite rytoj!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — **BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!**

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave. CHARLES ZEKUS, Sekretorius

OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, antradienį, penktadienį ir Trečiadienį 9 rytu iki 12 val. Šeštadienį 9 val. rytu iki 4:30 p.p. Ketvirtadienį 9 val. iki 8 v.v.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

LEISTINA LIETUVOS SPORTO ENCIKLOPEDIJA

ALGIRDAS GUSTAITIS, Los Angeles, Calif.

Lietuvių tautos žmonės įvairiose sporto šakose yra pelnę tiek daug ir didelių laimėjimų, kad būtų visiškai vietoje leisti Lietuvos Sporto enciklopediją.

Tauta, pasiekusi didelį kultūringumo ir kūrybingumo laipsnį, leidžia bendrojo pobūdžio enciklopediją, nes įvairiausi savo tautos nuopelnai žmonijai, iš to krašto kilusiųjų didelių darbų jau nebesutelpa į atskiras knygas, metraščius, žurnalus. Jų darbai atmušami rinktinėse knygose — enciklopedijose, kad kaip pilnakalnių didybė ir garbė apylinkėse, taip ir jie iš tolo matytųsi jaunesiems bei pradedantiems.

Tuo parodoma ir kitoms tautoms, kokių nuopelnų turi varomoms enciklopedijoms tauta ir kad jos užimamoji pasaulyje vieta nėra bereikšmių gyvūnų susimetimas.

Per savąją enciklopediją geriausių ar gerų redaktorių, mokslininkų, žinovų talka pristatomi ir kitų valstybių žymūs asmenys, rašytojai, menu, mokslu, pažanga ar grįžtamuoju darbu pasižymėję. Taip jam žinomi įvykiai ar to meto nuotakos.

Dabartinė Lietuvos enciklopedija, gerb. J. Kapočiaus leidžia, Bostone, Mass., turi absoliučios daugumos lietuvių intelektualų talką bei visuomenės pritarimą. Tai yra milžiniškas darbas, kuris, pilnai užbaigtas, amžių amžiais bylos apie lietuvių tremtinių didelį kūrybinį ir visuomeninį potencialą, apie tautos daly, kuri, tik dalelytė tebūdama, nudirbo net istoriškai muojant daug bei pasididžiui tina. Tikrai gausi ir baisiai veiklios tautos palikuonys gali tiek įveikti.

Kaip bendrinė Lietuvos enciklopedija, ji visų lietuvių tautos laimėjimų pilnai ir plačiai neapima. Todėl būtų visai gražu leisti Lietuvos Sporto enciklopediją.

Šiuo metu lietuvių spaudoje plačiai minima Lietuvos sportininkai, prieš 20 metų Lietuvai pelnę Europos meisterio titulą. Ta proga yra sudarytas pajėgus minėjimo komitetas Chicagoje.

Nuoširdžiai džiaugiantis didžiai reikšmingo įvykio nuotakingu paminėjimu, sveikinant visus tuometinius lietuvių krepšininkus-laureatus, norėčiau pasiūlyti iš to išeiti į kitą, dar didesnę darbą: Chicagoje, sporto darbuotojams, konkrečiai aptarti Lietuvos Sporto enciklopedijos leidimą.

Svarbiausia būtų išrinkti darbo redakcinį štabą Lietuvos Sporto enciklopedijos leidimui. Reikėtų įvairių pakraipų sporto vadovams nuoširdžiai aptarti šį reikalą.

Sudarius atsakinguosius, tuoj reikėtų kisti į darbą. Turint apščią medžiagą, reikėtų įsijieškoti leidėjo. Siūlyčiau leisti vienam tome visą Lietuvos Sporto enciklopediją.

Per ilgus laikus ir įvairiose valstybėse lietuviai yra pasiekę neįtikėtinai daug laimėjimų įvairiose sporto srityse.

Vien tik prisiminę trumpą nepriklausomos Lietuvos gyvenimo laikotarpį žinoma, kad lietuviai ne vien krepšinyje vyravo Europoje.

Mūsų sklandytojai buvo pasiekę europinių laimėjimų. Mūsų šaudytojai turėjo daug ir reikšmingų laimėjimų tarptautinėse varžybose. Mūsų stalo tenisininkai stebino ne vien Europos gyventojus. Mūsų šachmatininkai buvo tikras siaubas gudriausiems pasaulio galvočiams.

O kur iškilūs sportininkai ar jų laimėjimai aviacijoje, jojime, buriavime, lengvojoje atletikoje, bokse, imtynėse ir kt.?

Jungtinių Amerikos Valstijų sporto istorija (didingai stovinti pasaulinių sporto galiūnų eilėse) pilna mūsų kilmės kraujo vyrų įvairiose šakose: tai pasaulinės klasės, tai pasaulio meisterio, tai tarpkontinentinio, tarptautinio, tarpmiestinio lygio. Čia pavardžių nenoriu minėti; sekantieji sportininkai įvykius tokius vardus bus girdeje.

Netruksta mūsų sporto viršūnėse Pietų Amerikos valstybėse. Taip pat Kanadoje, Australijoje, Vokietijoje — visur, kur tik gyvena daugiau lietuvių.

Tokių sportininkų vardų įtraukimas į Lietuvos Sporto enciklopediją būtų didžiai reikšmingas visai lietuvių tautai. Žmonių atmintis yra nuostabai trumpa ir buka. Praktikoje gal kiekvienas patyrė, kad net didelis būrys lietuvių nežino, jog lietuvis buvo pasaulinis sunkaus svorio bokso čempionas, kad lietuviai sportininkai buvo ir tebėra pirmiaujantieji įvairiose sporto šakose.

Bet ar jie kalti, kad nežino? Gal mes kalti, kad, tai žinodami, visa nesurinkome į vieną vietą, į Lietuvos Sporto enciklopediją, kaip sveikųjų savo tautos vaikų-dukų didžiųjų laimėjimų rodiklį.

Aišku, mūsų LS5, jei tokią mūsų sporto vadovai norės paruošti, begaliniai pasitarnautų pasaulinei sporto informacijai. Lauktina konkrečios pradžios ir tolimesnio našaus darbo!

Žinios iš Lietuvos

▼ V. Gudelis okupuotoje Lietuvoje paruošė spaudai "Geologijos ir fizinės geografijos terminų žodyną", 220 pusl. Žodyne yra apie 5,000 terminų ne tik iš antrastėje minimų sričių, bet kaikurie taipgi iš kalnakasybos, geofizikos, meteorologijos, paleontologijos, technikos, fizikos. Knyga išleista pernai.

▼ B. Bitėnas yra Kelmės vidurinės mokyklos mokytojas dailės vedėjas.

▼ VI. Mozūriūno poezijos rinktinė šiemet išleista Lietuvoje pavadinimu: "Saltinis prie kelio". Anksčiau yra išėję to paties autoriaus eilėraščių rinkiniai: Žemės sėja, Saulėtekis, Sažinė negali tylėti ir Varpos išlaukų.

▼ Namų šeiminių biblioteka. Šioje srityje okupuotoje Lietuvoje praeitais metais išleista: Z. Bilevičiaus "Skalbimas ir valymas", 82 psl.; J. Banaicio "Vaisių ir daržovių perdirbimas", 148 psl.; V. Paukštė "Vaisinių augalų auginimas vazonuose", 72 psl.

▼ J. Dovydaitis okupuotoje Lietuvoje išleido apybraižų knygą "Žygdarbis", kur pasakojama apie Lietuvos žmonių meilę darbui; taipgi iš spaudos išėjo jo turstinės kelionės į Rumuniją aprašymas "Anapus Karpatų".

▼ E. Narvydaitė okupuotoje Lietuvoje parašė knygą "Didysis lenkų poetas Adamas Mickevičius", 42 psl.

▼ Techninė literatūra Lietuvoje. Praeitais metais Lietuvoje išleista V. Aleksandraicio ir B. Gresevičiaus "Kaip pasigaminti stiprintuvą", 174 psl.; E. Borkausko "Kaip organizuoti ir planuoti statybos darbai", 72 psl.; P. Kasperavičiaus "Pramonės įmonių elektros įrengimai", 148 psl.; A. Ramanausko "Vietinių statybinių medžiagų gamyba Lietuvoje", 115 psl.; P. Viliūno ir K. Vitkaus "Racionalieji tinko darbų metodai", 76 psl.

▼ Kilnojamoji paroda. Kauno Valstybinio M. K. Ciurlonio Dailės muzėjaus kilnojamoji paroda buvo suruošta Rokiškio kraštytyros muzėjuje. Prieš tai ji jau buvo Anykščiuose, Dusetose, Užpaliuose, Obeliuose ir kitose Rytų Lietuvos vietose.

▼ L. Ruseckienė šiuo metu mokytojauja; jos poezija spausdinama Lietuvos mokytojų spaudoje.

▼ O. Dagytė yra pirmosios Rokiškio vidurinės mokyklos direktorė.

▼ A. Vienuolio 1951-1957 m. parašyti kūrinių, remiantis jaunų dienų atsiminimais apie Užnėžio kaimo žmones, Lietuvoje išleisti pavadinimu "Is mano atsiminimų". Knyga turi 17 spaudos lankų. Joje pasakojama apie samdinę Aleną, skriaudžiamą pavainikę, kaimo astronomą ir kt.

▼ A. Griciaus beletristikos kūrinių, spausdinti periodikoje ir atskiruose leidiniuose, dabar išleisti atskira knyga, pavadinta "Apsakymai". Knyga turi 16 spaudos lankų. Išleista 8,000 egz.

▼ K. Vairo-Rackausko eilėraščiai, apsakymai, apybraižos ir straipsniai išleisti Lietuvoje atskiruose leidiniuose — "Rinktinė".

▼ E. Matuzevičiaus poema "Vėjas nuo marių", vaizduojanti Kuršmarių žvejų gyvenimą, šiemet išleista Lietuvoje.

▼ A. Brilingas yra Ukmergės rajono Daumantiškių pradinės mokyklos mokytojas.

▼ J. Požėra apie lietuvių jaunimo darbą plėšimėse ir dirvonuojančiose žemėse Kustanais srityje aprašė knygoje "Atgimusios stepės", 84 psl.

▼ Žemaitės vardo vidurinėje mokykloje Telšiuose šiemet susirinko 1,200 mokinių. Joje mokytojauja Noreišienė, Kryževičius ir kt.

▼ Jaunimo festivalis ir Dainų šventė įvyko Kaune gegužės mėn. 25-26 dienomis. Taipgi buvo sporto varžybos.

▼ Kauno kino teatruose rodoma nauja lietuviška komedija "Kol nevelu". Tame filme vyriausius vaidmenis turi J. Leonavičiūtė, K. Genys, J. Petrauskas.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYCIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų. 2443 West 63rd Street. Telef. PR 8-0833 ir PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Tel. — CEadcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

Jei baldų reik, pas Rudaitį tiesiai eik

Didžiulis pasirinkimas baldų, pečių, televizijos aparatų, šaldytuvų, kilmų skalbimo mašinų ir daug kitų prekių. Kainos žemiausios Chicagoj. Lengvos išmokėjimo sąlygos, net iki 3 metų.

Svečių kambario baldai, Nylon, vilnos ar kitų medžiagų, geriausių Amerikos fabriko kaip Pulman, Karpen, Howard 2 dalių tik	\$149.00
Sofos miegojimui gražiausių spalvų tik	39.00
Kilimai 9x12 vilnoniai, nylon nuo	39.00
3 dalių miegamieji, riešuto ąžuolo	149.00
Šaldytuvai Frigidaire, Admiral 8 cub. pėdų	159.00
Virimui porcelano pečiai nuo	89.00
Skalbimui mašinos 9 svarų talpos	99.00
Rašomieji stalai ąžuolo ar riešuto	29.00
Knygų spintos su stiklo stumdomom durim	29.00
Geso pečiai Siegler, Moores Quaker nuo	89.00

VISOS PREKĖS GARANTUOTOS KOKYBĖS

MAJOR FURNITURE, Inc.

3207 So. Halsted St.

Tel. CALumet 5-3207

Vedėjas E. RUDAITIS

Krautuvė atidaryta: Pirmad. ir ketvirtad 9 — 9:30. Kitom dienom 9 — 6; Sekmadieniais 12 — 5

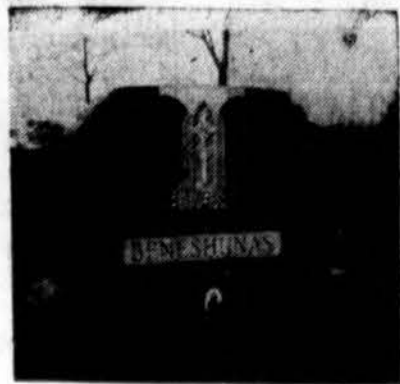
TROOST — PACHANKIS MONUMENTS

JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President

6819 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-3745

John W. Pachankis

Chester Vitkauskas

I paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.

Atdara kasdien ir sekmad. nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

IŠSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINŲ DIENOJE!

JOKIO IMOKĖJIMO. SUMOKĖSITĖ KAPINŲ DIENOJE.

JOHN F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIQDĖSIO VALANDOJ

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurio gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčią arčiau jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CIGERO, ILL.

Telefonai: GROvehill 6-2345 arba
TOWnhall 3-2108, 3-2109

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.

Mes turime kopyčias visose Chicago ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CIGERO, Ill. Tel. OLYmptc 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET YARds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE VIRginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME

1424 S. 50th Ave. OLYmptc 2-5245 ir TOWnhall 3-9687

Speciali kamera, ikrasta Moody
lokslo institute, Los Angeles, pir-
a kartā istorijojē nufotografavo
rdies mušimā. Viršutinēj nu-
aukoj — aortinis vožtuvās už-
arjās, vidury — atsdarās, apa-
j — atvirs. Zmogaus ķirdis bu-
o dēda j tā fotografinj itaisā ir
riversta plakti hidrauliniu spau-